

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про гідрометеорологічну діяльність

Цей Закон визначає загальні правові, економічні, соціальні та організаційні засади провадження гідрометеорологічної діяльності в Україні, правовий статус національної гідрометеорологічної служби.

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Терміни та визначення

У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

активні впливи на гідрометеорологічні процеси – зміна природного прояву гідрометеорологічного або геофізичного процесу в бажаному напрямі шляхом хімічного, механічного та іншого штучного впливу з метою запобігання граду, збільшення чи зменшення кількості атмосферних опадів, пригнічення грозової активності, розсіювання туманів, профілактичного спуску снігових лавин, послаблення заморозків тощо;

гідрометеорологічна діяльність – діяльність, спрямована на здійснення спостережень за гідрометеорологічними умовами, геофізичними процесами в атмосфері, аналізу й узагальнення отриманих даних, активних впливів на гідрометеорологічні процеси, гідрометеорологічне прогнозування, прогнозування наслідків радіаційних аварій, забезпечення та обслуговування гідрометеорологічною інформацією, прогнозами і попередженнями про небезпечні та стихійні гідрометеорологічні явища органів державної влади, органів місцевого самоврядування, населення та обслуговування заінтересованих юридичних та фізичних осіб;

гідрометеорологічна інформація – сукупність даних про фактичний стан і очікувані зміни гідрометеорологічних умов, отриманих внаслідок спостережень, оброблених та проаналізованих за встановленими методиками і занесених на паперові або технічні носії інформації;

гідрометеорологічна інформація загального користування – сукупність даних про фактичні та очікувані гідрометеорологічні умови, у тому числі про загрозу виникнення небезпечних та стихійних гідрометеорологічних явищ, отриманих внаслідок стандартних спостережень і оброблених за встановленими методиками та призначених для гідрометеорологічного забезпечення;

гідрометеорологічний прогноз – науково і методично обґрунтоване передбачення гідрометеорологічних умов або значень окремих елементів погоди, гідрологічного режиму водних об'єктів, агрометеорологічних умов вегетації сільськогосподарських культур та їхньої врожайності, метеорологічних умов формування рівнів забруднення атмосферного повітря;

гідрометеорологічні спостереження – інструментальні вимірювання та візуальні спостереження за гідрометеорологічними явищами, параметрами та станом атмосфери;

державна система гідрометеорологічних спостережень – комплексна багаторівнева спостережно-інформаційна система, призначена для проведення систематичних спостережень за гідрометеорологічними умовами, станом атмосфери та надання споживачам інформації про їх фактичний та очікуваний стан;

кліматичне обслуговування – система заходів, що забезпечує різні галузі економіки кліматологічною інформацією (статистичною інформацією, що вміщує дані метеорологічних величин за певну кількість років та узагальнені кліматологічні показники);

метеорологічне обслуговування цивільної авіації – обслуговування спеціалізованою гідрометеорологічною інформацією, що включає послуги із надання метеорологічних прогнозів, консультацій і результатів спостережень, а також іншою метеорологічною інформацією, що надаються за плату суб'єктам авіаційної діяльності;

спеціалізована гідрометеорологічна інформація – сукупність даних про фактичні та очікувані гідрометеорологічні та інші умови, отриманих внаслідок стандартних та додаткових спостережень та призначених для гідрометеорологічного обслуговування;

спеціалізовані гідрометеорологічні спостереження – гідрометеорологічні та інші спостереження, що проводяться для потреб окремих споживачів.

Стаття 2. Законодавство України у сфері гідрометеорологічної діяльності

Відносини у сфері гідрометеорологічної діяльності регулюються цим Законом, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до нього, а також міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

В особливий період, у тому числі у воєнний час, провадження гідрометеорологічної діяльності здійснюється відповідно до цього Закону з урахуванням особливостей, що визначаються згідно з вимогами Законів України «Про правовий режим воєнного стану», «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», а також інших нормативно-правових актів.

Стаття 3. Основні принципи державної політики у сфері гідрометеорологічної діяльності

Основними принципами державної політики у сфері гідрометеорологічної діяльності є:

поєднання державних і громадських інтересів в отриманні та використанні інформації про фактичний стан і очікувані зміни гідрометеорологічних умов і стану навколишнього природного середовища;

системність, комплексність, безперервність і репрезентативність гідрометеорологічних спостережень і прогнозування;

додержання вимог законодавства про метрологію та метрологічну діяльність, застосування засобів вимірювальної техніки, приладів, устаткування, що є безпечними для здоров'я та життя людини, навколишнього природного середовища, зокрема клімату;

попереджувальний і невідкладний характер гідрометеорологічного забезпечення і обслуговування щодо загрози виникнення небезпечних та стихійних гідрометеорологічних явищ, наслідків радіаційних аварій;

пріоритетність вимог екологічної безпеки;

безплатність гідрометеорологічного забезпечення органів державної влади, органів місцевого самоврядування і населення (через медіа) інформацією загального користування та платність гідрометеорологічного обслуговування;

провадження гідрометеорологічної діяльності на основі принципів міжнародного співробітництва та пріоритету норм міжнародного права.

Розділ II

НАПРЯМИ ТА СУБ'ЄКТИ ГІДРОМЕТЕОРОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 4. Напрями гідрометеорологічної діяльності

Основними напрямками гідрометеорологічної діяльності є:

здійснення спостережень за гідрометеорологічними умовами, геофізичними процесами в атмосфері;

збирання, оброблення, передавання та зберігання результатів спостережень;

гідрометеорологічне прогнозування, прогнозування наслідків радіаційних аварій, забезпечення та обслуговування гідрометеорологічною інформацією, прогнозами і попередженнями про небезпечні та стихійні гідрометеорологічні явища;

надання гідрометеорологічних послуг заінтересованим юридичним та фізичним особам;

здійснення активних впливів на гідрометеорологічні процеси.

Стаття 5. Суб'єкти гідрометеорологічної діяльності

Суб'єктами гідрометеорологічної діяльності є:

національна гідрометеорологічна служба, до якої входять центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності, підприємства, установи та організації, що належать до сфери його управління;

гідрометеорологічна служба Збройних Сил України;

суб'єкти господарювання, що провадять гідрометеорологічну діяльність.

Стаття 6. Компетенція Кабінету Міністрів України у сфері гідрометеорологічної діяльності

До компетенції Кабінету Міністрів України у сфері гідрометеорологічної діяльності належить:

визначення пріоритетних напрямів розвитку у сфері гідрометеорологічної діяльності;

забезпечення реалізації державної політики у сфері гідрометеорологічної діяльності;

спрямування та координація діяльності міністерств, інших центральних органів виконавчої влади у сфері гідрометеорологічної діяльності;

затвердження державних цільових програм розвитку гідрометеорологічної діяльності, технічного переоснащення та модернізації національної гідрометеорологічної служби, а також забезпечення їх фінансування;

організація міжнародного співробітництва у сфері гідрометеорологічної діяльності, забезпечення виконання зобов'язань, що випливають з міжнародних договорів України, та представництво України в міжурядових міжнародних організаціях з питань гідрометеорологічної діяльності;

здійснення інших завдань, передбачених законами України.

Стаття 7. Компетенція центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері гідрометеорологічної діяльності

До компетенції центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері гідрометеорологічної діяльності, належить:

забезпечення нормативно-правового регулювання у сфері гідрометеорологічної діяльності;

узагальнення практики застосування законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності та внесення в установленому порядку проектів законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України на розгляд Президентів України та Кабінету Міністрів України;

здійснення інших завдань, передбачених законами України.

Стаття 8. Компетенція центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності

До компетенції центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності, належить:

узагальнення практики застосування законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності, розроблення пропозицій щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади та подання їх в установленому порядку центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері гідрометеорологічної діяльності;

реалізація державної політики у сфері гідрометеорологічної діяльності;

забезпечення проведення гідрометеорологічних, геліогеофізичних спостережень;

забезпечення збирання, оброблення та узагальнення отриманої інформації;

забезпечення прогнозування погоди, гідрологічного режиму водних об'єктів, небезпечних і стихійних гідрометеорологічних явищ, агрометеорологічних умов вегетації сільськогосподарських культур та їхньої врожайності, наслідків радіаційних аварій;

здійснення активних впливів на гідрометеорологічні процеси;

ведення інформаційної бази гідрометеорологічних даних та даних про стан навколишнього природного середовища, державного водного (у розділі поверхневі води суші) та кліматичного кадастрів;

забезпечення органів державної влади, органів місцевого самоврядування та населення (через медіа) безоплатною гідрометеорологічною інформацією загального користування, а також здійснення на підставі договорів гідрометеорологічного обслуговування суб'єктів господарювання незалежно від форми власності, діяльність яких залежить від гідрометеорологічних умов;

організація здійснення кліматичного обслуговування користувачів та підготовка прогнозів зміни клімату;

забезпечення органів державної влади, органів місцевого самоврядування і населення (через медіа) попередженнями про небезпечні та стихійні гідрометеорологічні явища;

організація здійснення метеорологічного обслуговування авіонавігації;

ведення державного реєстру суб'єктів господарювання, що провадять гідрометеорологічну діяльність;

виконання функцій постійного представника України при Всесвітній метеорологічній організації;

здійснення інших завдань, передбачених законами України.

Стаття 9. Компетенція місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування у сфері гідрометеорологічної діяльності

Місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування в межах своєї компетенції у сфері гідрометеорологічної діяльності:

сприяють національній гідрометеорологічній службі у провадженні нею своєї діяльності;

надають національній гідрометеорологічній службі у користування земельні ділянки, будівлі та інші об'єкти, необхідні для виконання покладених на неї завдань;

сприяють в охороні споруд, будівель та інших об'єктів, призначених для провадження гідрометеорологічної діяльності;

беруть участь у реалізації місцевих та регіональних програм, спрямованих на забезпечення здійснення спостережень за рівнем забруднення навколишнього природного середовища та гідрометеорологічних спостережень на місцевому рівні за рахунок коштів місцевих бюджетів та екологічного фонду;

вирішують інші питання в межах своєї компетенції відповідно до законодавства.

Розділ III

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ГІДРОМЕТЕОРОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 10. Право на провадження гідрометеорологічної діяльності

Провадження гідрометеорологічної діяльності здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності, підприємствами, установами та організаціями, що належать до сфери його управління.

Гідрометеорологічна діяльність проводиться іншими суб'єктами господарювання незалежно від форми власності, визнаними центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності, такими, що відповідають встановленим критеріям. До проведення гідрометеорологічної діяльності залучаються (у тому числі відповідно до цивільно-правових договорів) фахівці у сфері гідрометеорологічної діяльності, які сертифіковані органами з оцінки відповідності, акредитованими Національним агентством з акредитації України на сертифікацію персоналу у відповідній сфері.

Порядок сертифікації фахівців у сфері гідрометеорологічної діяльності, а також критерії, яким повинні відповідати інші суб'єкти господарювання, що проводять гідрометеорологічну діяльність, визначається Кабінетом Міністрів України.

Особи, які пройшли сертифікацію, вносяться до Реєстру суб'єктів господарювання, які здійснюють гідрометеорологічну діяльність, та фахівців у сфері гідрометеорологічної діяльності (далі - Реєстр), який є автоматизованою системою збору, накопичення та обробки даних про осіб, які пройшли сертифікацію, та суб'єктів господарювання, які мають право проводити гідрометеорологічну діяльність.

Створення та функціонування Реєстру забезпечує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності, у порядку визначеному Кабінетом Міністрів України.

Держателем Реєстру є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності.

Діяльність гідрометеорологічної служби Збройних Сил України регламентується положенням, яке затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики з питань національної безпеки у сфері оборони, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері гідрометеорологічної діяльності.

Стаття 11. Державний облік і реєстрація матеріалів гідрометеорологічних спостережень та спостережень за рівнем забруднення навколишнього природного середовища

Матеріали гідрометеорологічних спостережень та спостережень за рівнем забруднення навколишнього природного середовища, отримані національною гідрометеорологічною службою, суб'єктами господарювання, що провадять гідрометеорологічну діяльність, підлягають обов'язковому державному обліку і державній реєстрації у порядку визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері гідрометеорологічної діяльності.

Державний облік, реєстрація і зберігання матеріалів гідрометеорологічних спостережень та спостережень за рівнем забруднення навколишнього природного середовища здійснюються галузевим державним архівом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності.

Положення про галузевий державний архів затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері архівної справи і діловодства та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері гідрометеорологічної діяльності.

Стаття 12. Гідрометеорологічне забезпечення

Національна гідрометеорологічна служба з метою обов'язкового і систематичного доведення гідрометеорологічної інформації загального

користування до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та населення безоплатно здійснює їх гідрометеорологічне забезпечення.

Порядок здійснення гідрометеорологічного забезпечення визначається Кабінетом Міністрів України.

Перелік гідрометеорологічної інформації загального користування встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Гідрометеорологічне забезпечення Збройних Сил України здійснюється:

у мирний час - згідно з положенням, яке затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики з питань національної безпеки у сфері оборони та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері гідрометеорологічної діяльності;

в особливий період - згідно з установленим законодавством порядком роботи в цей період.

Стаття 13. Гідрометеорологічне обслуговування

Для забезпечення суб'єктів господарювання та галузей, діяльність яких залежить від гідрометеорологічних умов, спеціалізованою гідрометеорологічною інформацією підприємствами, установами та організаціями, що належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності, а також іншими суб'єктами господарювання, включеними до Реєстру, здійснюється їх гідрометеорологічне обслуговування на підставі договорів.

Перелік спеціалізованої гідрометеорологічної інформації встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Суб'єкти господарювання та галузі, які підлягають обов'язковому гідрометеорологічному обслуговуванню, а також порядок такого обслуговування визначаються Кабінетом Міністрів України.

Розділ IV

ДЕРЖАВНА СИСТЕМА ГІДРОМЕТЕОРОЛОГІЧНИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ

Стаття 14. Державна система гідрометеорологічних спостережень

Державна система гідрометеорологічних спостережень національної гідрометеорологічної служби складається із стаціонарних і пересувних пунктів та технічних засобів спостережень, що розміщуються з урахуванням необхідності забезпечення всебічного вивчення гідрометеорологічного режиму, гідрометеорологічного прогнозування, забезпечення та обслуговування, а також з урахуванням вимог законодавства у сфері моніторингу довкілля.

Пункти спостережень, залежно від виду спостережень, що на них проводяться, поділяються на:

- приземні метеорологічні;
- геліогеофізичні;
- аерологічні;
- метеорологічні радіолокаційні;
- метеорологічні авіаційні та супутникові;
- агрометеорологічні;
- гідрологічні (річкові, озерні, морські);
- гідроморфологічні;
- спеціалізовані гідрометеорологічні.

Управління діяльністю державної системи гідрометеорологічних спостережень здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності.

Стаття 15. Охоронні зони навколо об'єктів, призначених для гідрометеорологічних спостережень та інших видів гідрометеорологічної діяльності

З метою відвернення негативного впливу господарської та іншої діяльності на процес проведення гідрометеорологічних, геліогеофізичних спостережень та спостережень за рівнем забруднення навколишнього природного середовища, що провадяться гідрометеорологічними станціями і постами, та збереження їх репрезентативності навколо цих об'єктів встановлюються охоронні зони.

В охоронних зонах забороняється розміщення та експлуатація об'єктів, що можуть негативно впливати на якість спостережень, створювати небезпеку для працівників, які їх проводять, перешкоджати нормальному функціонуванню гідрометеорологічних станцій та постів.

Порядок встановлення охоронних зон навколо об'єктів, призначених для гідрометеорологічних спостережень та інших видів гідрометеорологічної діяльності, режим їх використання встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 16. Програма та обсяги гідрометеорологічних спостережень, вимоги до проведення вимірювань

Програма та обсяги гідрометеорологічних спостережень визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері гідрометеорологічної діяльності.

Засоби виміральної техніки, які використовуються під час гідрометеорологічних робіт, повинні відповідати вимогам Закону України

«Про метрологію та метрологічну діяльність» та інших нормативно-правових актів, що містять вимоги до таких засобів вимірювальної техніки.

Методики, які використовуються для виконання вимірювань під час гідрометеорологічних спостережень і робіт, що є обов'язковими до застосування у сфері законодавчо регульованої метрології, визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері гідрометеорологічної діяльності.

Розділ V

ФІНАНСОВЕ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГІДРОМЕТЕОРОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ, СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ЇЇ ПРАЦІВНИКІВ

Стаття 17. Керівництво підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності

Керівники підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності, призначаються на посаду центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності на контрактній основі.

Типова форма контракту з керівником підприємства, установи та організації, що належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності, затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 18. Фінансування та матеріально-технічне забезпечення національної гідрометеорологічної служби

Фінансове та матеріально-технічне забезпечення діяльності національної гідрометеорологічної служби здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

Технічне обладнання, матеріали та устаткування можуть надаватися національній гідрометеорологічній службі на підставі договорів, у тому числі міжнародних, а також як благодійні внески.

Стаття 19. Соціальні гарантії працівників національної гідрометеорологічної служби

Розміри посадових окладів працівників національної гідрометеорологічної служби, надбавок за шкідливі умови праці, за вислугу років у системі національної гідрометеорологічної служби, інші умови оплати праці, а також розмір матеріальної допомоги визначаються Кабінетом Міністрів України, якщо інше не передбачено законами України.

Розділ VI

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ГІДРОМЕТЕОРОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 20. Міжнародне співробітництво у сфері гідрометеорологічної діяльності

Україна здійснює міжнародне співробітництво у сфері гідрометеорологічної діяльності відповідно до міжнародних двосторонніх та багатосторонніх договорів, сприяє формуванню і розвитку єдиних міжнародних глобальних і регіональних гідрометеорологічних і пов'язаних з ними геофізичних систем спостережень і обміну інформацією.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності, за дорученням Кабінету Міністрів України бере участь у підготовці міжнародних договорів України, представляє і захищає інтереси України у сфері гідрометеорологічної діяльності, взаємодіє з міжнародними організаціями і національними гідрометеорологічними службами інших країн, а також укладає міжнародні договори міжвідомчого характеру.

Розділ VII

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ГІДРОМЕТЕОРОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 21. Відповідальність за порушення законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності

Особи, винні в порушенні законодавства у сфері гідрометеорологічної діяльності несуть відповідальність відповідно до закону.

Розділ VIII

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через один рік з дня, наступного за днем його опублікування, крім пункту 5 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Установити, що суб'єкти господарювання, які здійснюють господарську діяльність у сфері гідрометеорологічної діяльності, зобов'язані протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом привести свою діяльність у відповідність із цим Законом.

3. Визнати таким, що втратив чинність, Закон України «Про гідрометеорологічну діяльність» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 16, ст. 95 із наступними змінами).

4. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) статтю 26 Водного кодексу України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, № 24, ст. 189 із наступними змінами) викласти у такій редакції:

«Стаття 26. Державний облік поверхневих вод

Державний облік поверхневих вод здійснюється:

центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідрометеорологічної діяльності шляхом проведення:

постійних гідрометричних спостережень за кількісними характеристиками поверхневих вод згідно з програмою, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері гідрометеорологічної діяльності;

моніторингу масивів поверхневих вод за біологічними, хімічними, фізико-хімічними та гідроморфологічними показниками згідно з програмою, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища;

центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, у частині обліку поверхневих водних об'єктів».

2) у Кодексі цивільного захисту України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст. 458 із наступними змінами):

частину першу статті 2 доповнити пунктом такого змісту:

«44) хімічно небезпечний об'єкт - це об'єкт, на якому використовують, переробляють, зберігають або транспортують небезпечні хімічні речовини та у разі аварії на якому або під час руйнування якого існує загроза життю та здоров'ю населення, а також забруднення навколишнього середовища»;

у пункті 1 частини четвертої статті 8:

абзац чотирнадцятий після слів «об'єктах підвищеної небезпеки» доповнити словами «та хімічно небезпечних об'єктах»;

після абзацу двадцять шостого доповнити новим абзацом такого змісту:

«проведення санітарної обробки населення та спеціальної обробки транспорту, будівель, споруд, доріг та окремих ділянок місцевості, а також одягу, майна, які зазнали радіоактивного та/або хімічного забруднення внаслідок ведення воєнних (бойових) дій».

У зв'язку з цим абзац двадцять сьомий вважати абзацом двадцять восьмим;

у частині першій статті 16:

доповнити пунктом 5¹ такого змісту:

«5¹) визначення порядку забезпечення, видачі, обліку, заміни засобів індивідуального захисту органів дихання населенню та органам управління цивільного захисту, а також засобів індивідуального захисту, приладів радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю силам цивільного

захисту»;

доповнити пунктом 15¹ такого змісту:

«15¹) визначення порядку організації і проведення санітарної обробки населення та спеціальної обробки транспорту, будівель, споруд, доріг та окремих ділянок місцевості, а також одягу, майна в мирний час та в особливий період»;

у статті 19:

пункт 16 частини першої викласти у такій редакції:

«16) завчасне накопичення, підтримання у постійній готовності, видача та облік засобів індивідуального захисту органів дихання для населення, яке проживає у прогнозованих зонах хімічного забруднення і зонах спостереження суб'єктів господарювання радіаційної небезпеки I і II категорій»;

частину першу доповнити пунктом 16¹ такого змісту:

«16¹) завчасне накопичення, видача та облік засобів індивідуального захисту, приладів радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю для формувань цивільного захисту»;

пункт 16 частини другої викласти у такій редакції:

«16) завчасне накопичення, підтримання у постійній готовності, видача та облік засобів індивідуального захисту органів дихання для непрацюючого населення»;

частину другу доповнити пунктом 16¹ такого змісту:

«16¹) завчасне накопичення, видача та облік засобів індивідуального захисту, приладів радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю для формувань цивільного захисту»;

у пункті 9 частини дванадцятої статті 23 слова «радіаційного та бактеріального зараження» замінити словами «радіаційного, хімічного забруднення та біологічного зараження»;

у статті 35:

у пункті 2 частини першої слова «і хімічного» виключити;

пункт 5 частини першої викласти у такій редакції:

«5) використання засобів індивідуального захисту, приладів радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного контролю аварійно-рятувальними службами, формуваннями та спеціалізованими службами цивільного захисту, які беруть участь у ліквідації наслідків можливого застосування зброї масового знищення, а також проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасінні пожеж в осередках ураження радіаційно і хімічно небезпечних об'єктів та населення, яке проживає у зонах небезпечного забруднення»;

пункт 8 частини першої викласти у такій редакції:

«8) проведення санітарної обробки населення та спеціальної обробки транспорту, будівель, споруд, доріг та окремих ділянок місцевості, а також одягу, майна»;

абзац перший частини четвертої виключити;

у підпункті «є» пункту 2 частини першої статті 69 слово «промислових» виключити;

3) у Законі України «Про Товариство Червоного Хреста України» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 5, ст. 47 із наступними змінами):

абзац другий статті 1 викласти у такій редакції:

«Товариство сприяє державі у здійсненні заходів цивільного захисту, зокрема у запобіганні та реагуванні на надзвичайні ситуації, у тому числі пов'язані з радіаційними, хімічними, біологічними та ядерними загрозами, ліквідації їх наслідків і наданні допомоги постраждалому населенню як у мирний час, так і під час збройних конфліктів.»;

у статті 9:

абзац п'ятий викласти у такій редакції:

«сприяє виконанню завдань єдиною державною системою цивільного захисту та її складовими, зокрема з центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я, медичною службою Збройних Сил України, а також із закладами охорони здоров'я незалежно від форми власності»;

в абзаці восьмому слова «жертви стихійного лиха» замінити словами «постраждалих внаслідок надзвичайних ситуацій та інших небезпечних подій»;

абзац дев'ятий викласти у такій редакції:

«створює загони першої допомоги під час збройних конфліктів, виникнення або загрози виникнення надзвичайних ситуацій та інших небезпечних подій, здійснює пошук осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, встановлює місця їх поховання, надає допомогу в цьому державним установам»;

доповнити новим абзацом десятим такого змісту:

«сприяє координації діяльності волонтерів та гуманітарних організацій, які залучаються до реагування на надзвичайні ситуації та ліквідації їх наслідків, у тому числі шляхом організації взаємодії, розподілу функцій, обміну інформацією, узгодження планів дій та стандартів реагування».

У зв'язку з цим абзаци десятий — п'ятнадцятий вважати відповідно абзацами одинадцятим — шістнадцятим;

абзац одинадцятий викласти у такій редакції:

«організовує роботу недержавної добровільної служби невідкладної допомоги Товариства, яка є складовою частиною системи Товариства, бере участь у забезпеченні життєдіяльності таборів для постраждалих внаслідок надзвичайних ситуацій та інших небезпечних подій, забезпечує надання їм необхідної безоплатної медичної допомоги та допомоги для вирішення соціально-побутових питань; бере участь в організації безоплатної підготовки населення з питань надання домедичної допомоги»;

абзац шістнадцятий замінити новими абзацами такого змісту:

«сприяє реалізації державних цільових та місцевих (регіональних) програм у сферах охорони здоров'я, соціального захисту населення та цивільного захисту, зокрема щодо надання допомоги соціально вразливим верствам населення, та з метою виконання цих завдань співпрацює з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, іншими організаціями та установами;

сприяє підвищенню спроможності органів місцевого самоврядування з попередження виникнення надзвичайних ситуацій а також реагування на надзвичайні ситуації у разі їх виникнення;

бере участь у розвитку мережі центрів безпеки органів місцевого самоврядування;

сприяє обізнаності громадян щодо правил поведінки у надзвичайних ситуаціях, в тому числі щодо поводження з вибухонебезпечними предметами та їх залишками, а також готовності до надзвичайних ситуацій.»;

главу 2 Закону доповнити новою статтею 20¹ такого змісту:

«Стаття 20¹. Товариство, його органи та місцеві організації можуть залучатися на добровільних або договірних засадах до робіт із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та небезпечних подій за наявності в їх учасників відповідного рівня підготовки.».

5. Кабінету Міністрів України протягом одного року з дня, наступного за днем опублікування цього Закону:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідності із цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**

Р. Стефанчук

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Бондаренко Олег Володимирович
Сертифікат: 04AF212836405D9904000000450C3100A062EF00
Дійсний до: 10.03.2028 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
59д9/1-2026/149165 від 22.06.2026

2270380